Týždeň od 16. do 22. augusta

Moc Kristovho vzkriesenia: Nádej na zmŕtvychvstanie (1. Korinťanom 15)

Texty na tento týždeň

1. Korinťanom 15; Luk 24,44–47; Zj 20,5.6; Kol 2,12; 2Tim 1,12; 1Tes 4,13–17

Úvodný text

[14]Ak však Kristus nebol vzkriesený, potom je márne naše kázanie a márna je aj vaša viera. ... [17]Ak však Kristus nebol vzkriesený, márna je vaša viera – ešte vždy ste vo svojich hriechoch. (1Kor 15,14.17)

Je fascinujúce, že Pavol už vo svojej dobe čelil ľuďom, ktorí spochybňovali vzkriesenie mŕtvych. Veď ľudia na vlastné oči videli ničivé následky smrti na ľudskom tele. Vedeli, ako prebieha rozklad, ako sa telo mení na prach, až kým z neho nezostane takmer nič. Rovnako si uvedomovali, že mnohí sú mŕtvi už celé veky. Veď väčšina ľudstva je mŕtva oveľa dlhšie, než trval ich pozemský život.
Vzkriesenie mŕtvych sa im vtedy nezdalo o nič uveriteľnejšie než nám dnes – aspoň z čisto ľudskej perspektívy. Práve to bol problém, na ktorý sa Pavol snažil odpovedať.
Išlo o zásadnú vec. Ak totiž Kristus nevstal z mŕtvych, nie je tým, za koho sa vyhlasoval, kríž stratil svoj význam a naše hriechy zostali nevykúpené. V takom prípade by nám nezostávalo nič iné, len čisté zúfalstvo. Náš Pán však vstal z mŕtvych, vystúpil na nebesia a opäť príde, aby nás vzal k sebe domov!
Tento týždeň sa budeme venovať 1. Korinťanom 15. kapitole a posolstvu o Kristovom zmŕtvychvstaní. Pod vplyvom okolitého pohanského myslenia sa v Korinte objavili názory, ktoré vzkriesenie popierali. Pavol na to reaguje dôrazným vyhlásením, že Kristovo vzkriesenie je našou jedinou nádejou na záchranu.

Osnova lekcie

Táto lekcia sa venuje 1. Korinťanom 15 a rozoberá kľúčový pilier kresťanskej viery – vzkriesenie Ježiša Krista a budúce vzkriesenie veriacich. Pavol argumentuje, že bez tejto nádeje by bola naša viera márna a evanjelium by stratilo svoj zmysel.

- 1Kor 15,1–4: Zvestovanie vzkriesenia podľa Písem (nedeľa)
- 1Kor 15,14–19: Dôsledky popierania skutočnosti vzkriesenia (pondelok)
- 1Kor 15,20–24: Kristus ako prvotina vzkriesených (utorok)
- 1Kor 15,36–41: Prirovnanie vzkrieseného tela k semenu (streda)
- 1Kor 15,54–57: Konečné víťazstvo nad hriechom a smrťou (štvrtok)

Ohlasovanie Kristovho zmŕtvychvstania

[1]Bratia, pripomínam vám evanjelium, ktoré som vám zvestoval, ktoré ste prijali, v ktorom zotrvávate [2]a skrze ktoré ste aj spasení, ak ho zachovávate tak, ako som vám ho zvestoval, iba že by ste boli nadarmo uverili. [3]Lebo predovšetkým som vám odovzdal, čo som aj sám prijal, že podľa Písem Kristus zomrel za naše hriechy, [4]že bol pochovaný a tretieho dňa vzkriesený podľa Písem. (1Kor 15,1–4)

Osobné štúdium

Pavol otvára 1. Korinťanom 15 dôrazom na evanjelium, o ktorom hovorí, že (1) im ho zvestoval, (2) oni ho prijali, (3) zotrvávajú v ňom a (4) prostredníctvom neho sú spasení (1Kor 15,1.2). Týmto úvodom Pavol pripravuje pôdu pre ďalšiu argumentáciu a zdôrazňuje, že bez Kristovho zmŕtvychvstania niet spasenia (pozri aj Rim 10,9.10). Vzkriesenie je natoľko kľúčovým pilierom evanjelia, že ak ho niekto popiera, popiera samotnú podstatu svojej viery v Krista.

Porovnaj úvodný text (1Kor 15,1–4) s textami Luk 24,44–47 a Rim 1,1–4. Čo majú tieto pasáže spoločné?

Text 1Kor 15,1–4 ponúka stručné zhrnutie Pavlovho posolstva. Nie je až také dôležité, či sa slovné spojenie „podľa Písem" odvoláva na konkrétne starozmluvné texty alebo na Starú zmluvu ako celok. Podstatné je, že smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista sú naplnením Božích zasľúbení zo Starej zmluvy.

Prečítaj si 1Kor 15,2.11. Prečo v týchto textoch stoja pojmy „uveriť" a „zvestovať/hlásať" vedľa seba? Aký je medzi nimi vzájomný vzťah?

Každý, kto zvestuje Kristovo zmŕtvychvstanie, musí byť v prvom rade presvedčený o tom, že ide o historickú udalosť. Z tohto pohľadu je text v 1Kor 15,5–8 pre Novú zmluvu kľúčový. Prináša totiž silné dôkazy o tom, že vzkrieseného Krista videlo množstvo svedkov, z ktorých viacerí boli v čase, keď Pavol písal tento list, stále nažive (1Kor 15,6).
Pavol v zásade hovorí: „Choďte a sami sa ich opýtajte, čo videli." Tak pevne bol presvedčený o skutočnosti Kristovho zmŕtvychvstania.
Títo ľudia boli očitými svedkami. Presne ako im Ježiš povedal, keď sa im zjavil: „Vy ste toho svedkami." (Luk 24,48)

Aplikácia

- **O aké dôvody sa opiera naša viera v Kristovo zmŕtvychvstanie? A pri ktorých ďalších skutočnostiach – či už svetských alebo duchovných – sme presvedčení o ich existencii napriek tomu, že sme ich nikdy nevideli na vlastné oči?**

Zmŕtvychvstalý Kristus, naša jediná nádej!

[14]Ak však Kristus nebol vzkriesený, potom je márne naše kázanie a márna je aj vaša viera. [15]Tak by sa zistilo, že sme falošní Boží svedkovia, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil, ak mŕtvi naozaj nevstávajú z mŕtvych. [16]Ak však mŕtvi nevstávajú, ani Kristus nebol vzkriesený. [17]Ak však Kristus nebol vzkriesený, márna je vaša viera — ešte vždy ste vo svojich hriechoch. [18]A tak by zahynuli aj tí, čo zosnuli v Kristovi. [19]Ak iba v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najbiednejší zo všetkých ľudí. (1Kor 15,14–19)

Osobné štúdium

V 1Kor 15,9–19 Pavol ukazuje, aké závažné následky má popieranie vzkriesenia. Bez zmŕtvychvstania nemáme nádej pre prítomnosť a celkom ju strácame pre budúcnosť.

Prečítaj si 1Kor 15,9–19. O čo prichádzame, ak Kristus nebol vzkriesený?

Starovekí pohania vzkriesenie zväčša odmietali. Platilo to najmä pre grécky svet, ktorý veril v dualizmus – teda že po smrti sa duša oddelí od tela a prenesie sa do ríše mŕtvych. Pavol preto v 1Kor 15,12–19 neskrýva svoje ohromenie a pýta sa: „Ako je to, že niektorí z vás hovoria: Nieto zmŕtvychvstania?“ (1Kor 15,12; SEP). Takáto pochybnosť je preňho nepochopiteľná, zvlášť keď existuje toľko očitých svedectiev (1Kor 15,5–8). Varuje, že bez vzkriesenia je celá ich nádej postavená na lži a stále zostávajú vo svojich hriechoch.
Pavol vysvetľuje, že ak niet zmŕtvychvstania, potom: (1) nebol vzkriesený ani Kristus (1Kor 15,13.16), (2) naše zvestovanie je zbytočné (1Kor 15,14), (3) naša viera je bezpredmetná (1Kor 15,14); (4) sme falošní svedkovia (1Kor 15,15), (5) naša viera je zbytočná (1Kor 15,17), (6) stále si nesieme bremeno našich hriechov (1Kor 15,17) a (7) tí, čo zomreli, sú navždy stratení (1Kor 15,18).
Bez vzkriesenia sú kázanie i viera „márne“ (1Kor 15,14; „prázdne“ SEP). Preklad gréckeho slova *kenos* je síce výstižný, no má veľmi široký význam. Otázkou zostáva, či ním Pavol hovorí o „prázdnote“ v zmysle chýbajúcej pravdy (teda „nepravdivé“), chýbajúcich výsledkov (teda „neúčinné“) alebo chýbajúcom zmysle či cieli („zbytočné“, „márne“).
Bez ohľadu na presný odtieň významu platí, že ak vzkriesenie neexistuje, viera je podľa Pavla „márna“ – grécky *mataios* (1Kor 15,17). Aj keď je tento výraz blízky pojmu *kenos*, zdôrazňuje, že bez živého Ježiša je viera zbytočná a je len veľkým sebaklamom. Znamenalo by to totiž, že nám naše hriechy neboli odpustené (1Kor 15,17). V takom prípade by sme boli falošnými svedkami, ktorí klamú iných a sami žijú v klamstve (1Kor 15,15).

Aplikácia

- **Aký zmysel by dávala celá 15. kapitola, keby mŕtvi odchádzali do neba či pekla ihneď po smrti? Prečo je v tomto kontexte také kľúčové rozumieť biblickému učeniu o tom, že mŕtvi „spia“?**

Kristus ako prvotina

[20]Kristus však bol vzkriesený z mŕtvych ako prvotina tých, čo zomreli. [21]Lebo ako skrze človeka prišla smrť, tak prišlo skrze človeka aj zmŕtvychvstanie. [22]Lebo ako v Adamovi všetci zomierajú, tak aj v Kristovi budú všetci oživení; [23]každý však v danom poradí: Prvotina Kristus, potom pri jeho príchode tí, čo patria Kristovi, [24]a potom nastane koniec, keď odovzdá kráľovstvo Bohu Otcovi, keď zruší vládu všetkých kniežat, mocností a síl. (1Kor 15,20–24)

Osobné štúdium

Bez živého Ježiša by boli všetky naše nádeje týkajúce sa budúcnosti len ilúziou a klamom (1Kor 15,12–19). „Ale Kristus vstal z mŕtvych." (1Kor 15,20) Jeho zmŕtvychvstanie je historický fakt. Vďaka tomu máme istotu, že všetci, ktorí zomreli v Kristovi, budú vzkriesení v momente Jeho druhého príchodu (1Kor 15,20–23).

Ako rozumieš vyjadreniu v úvodnom texte (1Kor 15,20–24), že Kristus je „prvotina"?

Záver tohto zlého veku spečatí telesné vzkriesenie tých, ktorí zosnuli v Kristovi (1Kor 15,24; Zj 20,5.6). Kristus ako „posledný Adam" odovzdá kráľovstvo Otcovi a prinavráti Mu tak vládu nad svetom (1Kor 15,25–28). Kristovo podriadenie sa Bohu (1Kor 15,28) treba vnímať v kontexte paralely medzi Ním a Adamom. Ako posledný Adam v pláne vykúpenia (1Kor 15,45) sa Ježiš úplne podriaďuje vôli Otca, v čo prvý Adam zlyhal.

Vo veršoch 1Kor 15,29–34 sa Pavol opäť zamýšľa nad tým, aké nerozumné je popierať Kristovo zmŕtvychvstanie. Argumentuje krstom, ktorý symbolizuje naše spojenie s Kristom v Jeho smrti i vzkriesení (Rim 6,3.4; Kol 2,12). Ak vzkriesenie neexistuje, krst stráca svoj význam. Najväčšou záhadou tohto textu však zostávajú Pavlove slová o tom, že sa „podaktorí dávajú krstiť za mŕtvych" (1Kor 15,29).

„Existujú rôzne výklady tohto miesta, no najpravdepodobnejšie ide o rozhodnutie prijať krst s nádejou na opätovné stretnutie so zosnulými blízkymi pri vzkriesení. Ďalšou možnosťou je, že k rozhodnutiu pre krst ich inšpiroval príkladný život tých, ktorí zomreli v Kristovi. V tomto zmysle by sa ľudia nedávali krstiť *namiesto* mŕtvych, ale *kvôli* nim (pod vplyvom ich svedectva)." (COSAERT Carl P. „1. Corinthians, *Andrews Bible Commentary: New Testament.* Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022, s. 1652)

Okrem toho, riskovať život by nemalo zmysel, ak by vzkriesenie neexistovalo (1Kor 15,30–32). V takom prípade by bolo rozumnejšie užívať si pôžitky, ktoré ponúka tento svet (1Kor 15,32).

Aplikácia

- **Uvažuj o Pavlových slovách v 2Tim 1,12. Odkiaľ čerpal takú neotrasiteľnú istotu ohľadom budúcnosti? A ako ju môžeme získať my?**

Vzkriesené telo

[36]Nerozumný! Čo ty seješ, neožije, ak neodumrie. [37]A čo seješ, neseješ ako telo, ktoré má vzniknúť, ale holé zrno, či pšenice, alebo niečoho iného. [38]Boh mu však dáva telo, ako sám chcel, a každému semenu jeho vlastné telo. [39]Nie každé telo je také isté telo, ale iné je telo ľudí, iné je telo zvierat a zas iné je telo vtákov a iné rýb. [40]A sú telá nebeské a telá pozemské, ale iný je jas tiel nebeských a iný pozemských. [41]Iný je jas slnka, iný jas mesiaca a iný je jas hviezd; veď hviezda od hviezdy sa líši jasom. (1Kor 15,36–41)

Osobné štúdium

V 1Kor 15,35–39 Pavol stručne objasňuje podstatu telesného vzkriesenia. Celú úvahu otvára dvomi kľúčovými otázkami: „Ako sú mŕtvi kriesení? V akom tele prídu?" (1Kor 15,35) Na tieto otázky odpovedá text 1Kor 15,36–49.

Ako úvodný text (1Kor 15,36–41) odpovedá na otázky z 1Kor 15,35?

Pavol vysvetľuje proces vzkriesenia pomocou troch podobností. V prvej (1Kor 15,36–38) prirovnáva telo k semenu: aby sa z neho stala rastlina, musí pôvodné semeno „zomrieť". Odkaz je jasný – vzkriesenie je Boží zázrak. V druhom prirovnaní (1Kor 15,39.40) pripomína, že Boh stvoril na tomto svete pre ľudí a zvieratá rôzne telá. Rovnako aj naše budúce telá budú prispôsobené nebeskému svetu. V tretej analógii hovorí o oslávenom tele (1Kor 15,40.41). Zdôrazňuje, že krása a vznešenosť vzkrieseného tela bude nesmierne presahovať naše súčasné, hriechom poznačené telá.

Tento rozdiel Pavol znázorňuje štyrmi protikladmi medzi súčasným a vzkrieseným telom. Naše dnešné telo je pozemské, pominuteľné, slabé a prirodzené, kým vzkriesené bude nebeské, nepominuteľné, mocné a duchovné (1Kor 15,40–44). Pavol pritom používa pre obe grécke slová slovo *sóma* („telo"), čím naznačuje, že medzi nimi existuje určitá spojitosť (kontinuita). Zároveň však spomínané kontrasty jasne ukazujú na zásadnú premenu. Naše nové telá – vďaka Pánovi – už nebudú podliehať rozkladu a slabosti ako tie súčasné.

Keď Pavol hovorí o „duchovnom" tele, nemá na mysli nehmotnú existenciu. Na inom mieste vysvetľuje, že Ježiš „pretvorí naše ponížené telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu" (Fil 3,21). Budeme mať skutočné, hmatateľné telá, ktoré však už nebudú podliehať únave, starnutiu ani rozkladu. Pre nás, ktorí poznáme len chorobu a smrť, je ťažké predstaviť si svet bez nich – no práve to nám Ježiš sľubuje.

Aplikácia

- **Ako nám vedomie, že naše telá raz dosiahnu dokonalú premenu, pomáha trpezlivo a odhodlane znášať naše súčasné telesné obmedzenia?**

Konečné víťazstvo nad smrťou

54Keď si však toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: *Smrť pohltilo víťazstvo!* 55*Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osteň?* 56Ostňom smrti je totiž hriech a silou hriechu je Zákon. 57No vďaka Bohu, ktorý nám dáva víťazstvo skrze nášho Pána Ježiša Krista! (1Kor 15,54–57)

Čo nám úvodný text (1Kor 15,54–57) hovorí o našom konečnom víťazstve nad smrťou? **Osobné štúdium**

Posledný odsek 15. kapitoly Pavol otvára prekvapivým tvrdením: „Telo a krv nemôžu zdediť Božie kráľovstvo." (1Kor 15,50) Mnohí v tom vidia dôkaz, že v nebi budeme len nehmotnými bytosťami, no kontext hovorí o niečom inom. Pavol tu používa literárny paralelizmus: „telo a krv" zodpovedá „porušiteľnosti", zatiaľ čo „Božie kráľovstvo" sa spája s „neporušiteľnosťou". Podobne ako vo veršoch 1Kor 15,42–49, aj tu porovnáva naše súčasné telo (často už mŕtve a pochované) so vzkrieseným telom. To prvé podlieha rozkladu a smrti, to druhé je neporušiteľné a nesmrteľné (1Kor 15,50.53.54). Pavol tým hovorí, že na to, aby sme mohli žiť v nebeskej realite, naše telá musia prejsť radikálnou premenou.

Pavol pod pojmami porušiteľnosť a smrteľnosť vníma celú našu hriešnu prirodzenosť. Výraz „telo a krv" bol v židovskom myslení bežným označením pre padlé ľudstvo. Preto je nevyhnutné, aby naše telá prešli pri Kristovom druhom príchode hlbokou premenou a boli zbavené každej stopy nedokonalosti.

Až vo chvíli, keď bude naša hriešna prirodzenosť minulosťou (1Kor 15,54) a prejdeme skúsenosťou oslávenia (1Kor 15,51–53; 1Tes 4,13–17), naplnia sa slová: „Smrť pohltilo víťazstvo!" (1Kor 15,54) Vtedy zaznie víťazný hymnus: „Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osteň?" (1Kor 15,55) Celá táto veľkolepá udalosť nastane pri druhom príchode Krista (1Kor 15,51.52).

Skúsme si to predstaviť: V momente smrti zavrieme oči a hneď v nasledujúcom okamihu, ktorý si uvedomíme, uvidíme Ježišov druhý príchod, keď nás vzkriesi z mŕtvych. Je úplne jedno, kedy veriaci človek zomrel – hoci aj pred tisíckami rokov – „naraz, v tom okamihu" bude oživený. „Keď zatrúbi, mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my budeme premenení." (1Kor 15,52)

- **Všetci občas s povzdychom sledujeme, ako rýchlo uteká čas. Z nášho subjektívneho pohľadu sa presne takto bleskovo udeje aj Ježišov druhý príchod. Možno naša prvá myšlienka pri Jeho návrate bude: „Teda, Pane, Tvoj príchod bol naozaj rýchly!" Ako nám táto myšlienka pomáha lepšie sa vyrovnať s tým, čo vnímame ako „meškanie"?** **Aplikácia**

Podnety na zamyslenie

V knihe *Z tieňa do slávy* si prečítajte kapitolu „Vyslobodenie“ (GC 635–652; ZTDS 423–433).

„Kristovo božstvo je istotou veriaceho o večnom živote. Ježiš povedal: *Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď zomrie. A nik, kto žije a verí vo mňa, neumrie naveky. Veríš tomu?* (Ján 11,25.26) Kristus mal na mysli svoj druhý príchod. Vtedy spravodliví mŕtvi vstanú neporušení a živí spravodliví budú prenesení do neba bez toho, aby zomreli. Kristus chcel zázračným vzkriesením Lazára z mŕtvych poukázať na vzkriesenie všetkých spravodlivých mŕtvych.“ (DA 530; CL 344.345)

„Zem sa mocne zachvela, keď hlas Božieho Syna povolal spiacich svätých. Tí na Jeho volanie odpovedali a vyšli z hrobov odetí do slávnej nesmrteľnosti, volajúc: *Smrť pohltilo víťazstvo! Smrť, kde je tvoje víťazstvo? Smrť, kde je tvoj osteň?* (Pozri 1Kor 15,54.55.) Potom živí svätí spolu so vzkriesenými pozdvihli svoje hlasy v dlhom, prenikavom víťaznom jasote. Telá, ktoré do hrobu zostúpili poznačené chorobami a smrťou, vstali plné nesmrteľného zdravia a sily. Živí veriaci sa v jedinom okamihu premenili a spolu so vzkriesenými boli uchvátení v ústrety Pánovi do oblakov. Ó, aké slávne stretnutie! Priatelia, ktorých kedysi rozdelila smrť, sa znova spojili, aby sa už nikdy nemuseli rozlúčiť.“ (SR 411.412)

Námety na spoločné uvažovanie

1. **Uvažujte o tých, ktorí boli očitými svedkami Kristovho zmŕtvychvstania (Sk 1,22; 2,32; 3,15; 4,33; 5,30–32). Hoci nás od tejto udalosti delí približne dvetisíc rokov, akým spôsobom môžeme byť aj my dnes „svedkami“ Jeho zmŕtvychvstania?**
2. **Kristovo zmŕtvychvstanie je neoddeliteľnou súčasťou evanjeliového posolstva (1Kor 15,1–4). Bez zmŕtvychvstania by hlásanie Kristovej smrti bolo zbytočné (1Kor 15,14). Samotná Kristova smrť by bola márna. Prečo? Čo hovorí vaša odpoveď na túto otázku o moci Kristovho zmŕtvychvstania?**
3. **Uvažujte o Pavlovom výroku: „Ak pre mŕtvych niet vzkriesenia: *Jedzme a pime, veď zajtra zomrieme!*“ (1Kor 15,32). O čo Pavlovi ide? Čo sa snaží zdôrazniť?**
4. **Uvažujte o tom, čo sa deje s človekom po smrti. Prečo by celá 15. kapitola 1. listu Korinťanom stratila logiku, keby spasení odchádzali do neba ihneď po svojej smrti?**